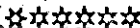

Nro. 24.

**A' FELS. CSASZÁR, ÉS AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indult Bétsből Kedden Martius 23-dik napján 1813-dik
esztendőben.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

B é t s.

Az ide rendeltetett Frantzia Követ, Fr. Császári Adjutáns és Osztályos Generális Gróf *Norbonne Lajos*, e. hónap' 17-dikén megérkezett ide.

Prusszia.

Berlinből Mártzius' 11-dikén: — „Ma 12-16d Fél órakor tartá Gen. Gróf *Wittgenstein*, a' vezérlése alatt lévő Orosz ármádának egy részével, közönséges örvendezések között, a' maga béjövételét. Az idő igen szép volt. A' lényes pompának summás leírása ennyiben áll: — Az úgy nevezett új Királykapun jött-bé, 's a' *Sándor* Piatzán által a' Királyi kastély előtt a' *Wilhelm* Utzája felé folytatta menetelét a' sereg, a' hol a' *Sacken* palotája volt elkészítette a' fő vezér'

számára. A' külső dolgokra ügyelő Pruszsus Minister Gróf Goltz az itt lévő Generálisoktól és a' város által kinevezetett Követségtől kísértetvén, még 10-dikben kiment volt Friedrichsfeldhez az Orosz fő vezér' köszöntésire: ma reggel pedig *Heinrich* Pruszsus Királyi Princz, Gen. *Les-tocq*, 's az egész Generálisi és Tiszti Kar, a' város kapujánál köszöntötték ő Exc.áját, 's bé kísérték a' városba. Őt sertály órárt tartott a' bėjövetel, szüntelen való *hurrah* és *vivat* kiáltások között. Az ablakokból néző sokaság szüntelenül így kiáltozott keszkenőknek tsóválása között: *Éljen Sándor Császár! Éljen Harmadik Fridericus Wilhelmus!* —

„Hasonló részvételt nyilatkoztatott az útrákon özszesereglett nép is. Leg' szebb rendtartás uralkodott mindenütt. A' bėjövő seregek így következtek egymás után: — 1) A' lovas polgárság trombitával és tábori muzsikával; 2) A' belső bátorságra ügyelő Pruszsus sereg; 3) Egy Kozák Pulk; 4) Ismét egy bátorságra ügyelő Pruszsus sereg; 5) Az Orosz vezér Gróf *Wittgenstein*, *Heinrich* Pruszsus Királyi Princz mellett; 6) Az Orosz és Pruszsus Generálisi és egyéb Tiszti Kar együtt; 7) Ismét egy Kozákokból, Dragonyosokból, és Huszárokból álló csapat; 8) Egy magános Dragonyos Regiment; 9) Egy Lovas ártillerista Regiment két battériával, a' mellyek hat hat ágyúkból állottak. Az ártilleristák, lovak és ágvúk leg' jobb állapotban voltak; 10) Két gyalog Batalionok török muzsikával; 11) Egy ártillerista Batalion 12 haubitzokkal; 14) Négy gyalog Batalionok; 15) Egy ártillerista Batalion 12 ágyúkkal; 16) Két gyalog

Batalionok; 17) Egy, kapásokból és sántzolók-
ból álló Batalion; 18) A' sereget Kozák, Basch-
kir, 's egyéb Tatár Pulkok, 's a' bagázsia re-
kesztették-bé. A' Királyi kastély előtt az egész
sereget maga előtt marschiroztatta - el Gróf *Witt-
genstein*. A' Királynak már *Berlinben* lévő fa-
miliája a' kastély ablakából szemlélte mind eze-
ket. A' Királyi Kadétok és a' most felállított
új szabad seregek, sorban állva parádéval fo-
gadták a' bójvóket. A' be jött Orosz seregnek
egy része meg se' állván, azonnal tovább foly-
tatta útját *Berlinből*, a' többek pedig részszerént
a' lakosok' házaikban részszerént a' kaszárnyák-
ban fogadtattak étellel itallal. —

„Gróf *Wittgenstein* a' több Orosz Generáli-
sokkal egyetemben, *Heinrich* Királyi Princznél
ebédelt. —

„A' theátrumon két víg és egy tántzos játék
által innepeltetett - meg ez a' nevezetes nap. Hogy
a' sokaság annál inkább helyet találhasson ma-
gának, nem a' theátrum, hanem a' nagy énekes
játékok épületében volt a' játék, a' melly dug-
va tele volt. A' Királynak egész familiája jelen
volt. Az egyik játékban ezenszók fordúlván elé:
éljen a' Király! ezeket egyszerre felkapta a' soka-
ság, 's a' hosszasan tartó *éljen* kiáltások dob
és trombita harsogás vetett véget. Ennek a' tusch-
nak hallására mintegy akaratja ellen felállott va-
lamint a' sokaság, úgy a' Királyi familia is.
Nem soká ezután az Orosz Generálisok is béér-
keztek a' számokra készen álló lozikba, és *Él-
jen Sándor Császár* kiáltással fogadtattak. A'
játék alatt által mentek Gr. *Wittgenstein*, Her-
tzeg *Repin* és Gen. *Berg*, a' Királyi Lozsiba a'

Királyi familiának tiszteletire. A' theátrumból való kijövetelkor a' városnak közönséges megvilágosíttatása vonta magára a' sokaság' figyelmességét. Szép hódvilág volt."

Mártz. 12-dikén fényes ebédet adott Gróf Goltz külső dolgokra ügyelő Minister, a' hol Gróf Wittgenstein az Orosz Generálisokkal, külömbkülömb Pruszsus nagy Urakkal, Hertzzegekkel, 's egyebek között *Henrich* Királyi Princezel egyetemben jelen volt. —

A' Berlieni kapukon a' Pruszsiai nemzeti testőrző seregek az Oroszokkal egy társaságban állanak őrizeten.

Gróf. *Wittgenstein* egy hirdetést intézvén a' Berlieni lakosokhoz, azt mondja nekik, hogy ő azon *enthusiasmus* által, mellyel a' Berlieni lakosok az Orosz Császári seregeket fogadták, azon szeretet és tisztelet által, mellyet ők az ő Urának az Orosz Császár eránt kinyilatkoztattak, azon bethület és háladatosság által, mellyet az Orosz seregekhez mint szabadítóikhoz bizonyítottak, meghívattatottnak (vagy félindittatottnak) érzenni magát arra, hogy a' Pruszsiai Monárchia fő városa' lakosainak ezen jó indulatjókért, legbuzgóbb köszönetét kijelentse. Tudósítani fogja felőlle a' Császárt, és nem kételkedik legkisebbé is, hogy ezt a' jó indulatot ő Felsége is éppen ilyen jó szívvvel fogja hallani.

A' Pruszsia önkéntvállalkozó seregeknek *enthusiasmussokról* ezeket olvassuk a' Berlieni levelekben: — „Pomerámiában seregenként futnak az önkéntvállalozók a' Gen. *Bulow* és *Borstell* zászlóik alá. Mindenütt közönséges ez a' fel-

buzdulás. *Rügenwalde* p. o. egy Pomeraniai kisded város, 10 lovas vadászokat állít. Egy más kisded város, *Stolpe*, kevés órák alatt 1000 tallérokat ajánlván, azt ígérte, hogy folytában 100 tallérokat fog adni hónaponként. — Az e' féle ajánlásokkal tele vannak a' Berlíni levelek, de ezeket nem hordhatjuk mind elé, 's nem is tartjuk szükségesnek lenni.

Orosz hadi Tudósítások.

Némelly környülállások, mellyek az Oroszoknak Berlinbe való bevoneteleket megelőzték, így adatnak elé az Orosz tudósításokban: —

Oberster *Tettenboru* 2000 lovasokkal az úgy nevezett *Neumarkban Soldin* városába megérkezvén, innen Febr. 16. dikán utnak indult 's *Zellin* mellett a' még akkor béfanyva lévő *Oderdn* által jött, és Oberstlieutenant *Benkendorf*ot egy Kozák Regimentel *Wrietzen* felé azonnal utnak indította. *Benkendorf* 500 *Westphaliai* gyalogokat talált a' városban, a' kik a' várost oltalmazni akarni láttattak, melyhezképpest a' Kozákok segítséget vární jónak találván, eleintem nem tsináltak egyebet, hanem tsak körül vették a' várost. Azonközben oly hirt vévén a' városiaktól, hogy az őrző seregek nem czélja az hogy a' várost valósággal védelmezze, 's hogy a' Kozákoknakily véletlenül lett megjelenéssek annak nagy félelmet okozott volna, mind ezek arra határozták *Benkendorf*ot, hogy ne várakozzék a' segítség után, hanem haladék nélkül üssön - bé a' városba. E' meg is történt, a' Kozákok *hurrah* kiáltással bérohantak a' városba — a' *Westphaliai* 500 gyalogok éppen karéban (négy szegletű sorban) állottak a' piatzon — a'

tisztek, a' kik tudták, hogy a' katonaság nem leg nagyobb tüzzel várja a' Kozákokat, buzdították őket — az Oberster is éppen egy beszédet tartott hozzájuk — a' Kozákok éppen beszédjének végére megérkeztek — az Oberster azonközben nem veszi-el bátorságát — *Feuert* kiált — de csak elbámúlt, hogy a' katonák a' helyeit hogy tüzet adtak volna, a' Karrénak mind négy oldalain egyszerre letették fegyvereiket. Az 500 közembereken kívül fogságra estek, az Oberster, Oberlieutenant, 5 Kapitányok, és 16 egyéb tisztek, 2 zászlóval együtt.

A' Kozákok' fő vezére Gen. *Platow*, még mikor Orosz Lengyel országhól Napkeleti Prusziába béjött és *Landsberghe* megérkezett, tiszteletire mentek a' tartomány' előkelőbb emberei, a' kikhez ő e'képpen szóilott: — „Az én Császárom megpsrantsólta nékem, hogy mondjam meg néktek, hogy mi nem mint ellenség, hanem mint barát úgy jövünk hozzátok. Mi nem akarunk országokat foglalni, hanem magunknak, néktek, és az egész világnak békességet adni. Az én Császárom és a' ti Királyotok barátok; legyünk barátok mi is. Az én seregeim miatt semmi baja nem lehet semmi hozzátok-tartozóknak. De ha tsakugyan még is megbántódik valaki, kedvesen veszem ha tudtomra adatik a' dolog: miuthogy ha halgatni fog a' megbántatott rész, magának tulajdoníthatja, ha elégtételt nem kap. A' fizetést kötelező irás (bons) által fogjuk tenni, de a' mellyeket annak idejében mind vissza fogja váltani a' Császár.“

Elegyes Dolgok.

A' Westpháliai it'észek *Duderstadtban*, jószágainak sequestrálatásokra ítélte Gen. *Winzingerödét*, ki az Orosz ármádánál szolgált, és meg-

hívtá, hogy egy hónap alatt jelenjen meg otthon a maga meniségire.

A Pruszsiai önkéntvállalkozók olyszámosok, hogy a Király még egy új szabad seregek felállítását jónak találta. Ennek a formaruhája fekete lesz. Tsupa idegenekből fog állani. Elevenítő 's mozgató lelke ennek a nagy tudományú Doktor *Jahn*. A legkipallérozottabb emberek allanak belé. Mint közkatona úgy állott belé közelebről Princz *Karollath* is. — Egy igen számos szabad sereggel Tanácsos *Eichhorn* már Febr. 2-dikán útnak indult volt Berlinből Breszláu fele. Tanácsos *Eckart* is elindult már ugyan oda egy más hasonló sereggel. Mint lovasok 1200 Berliniek állottak - ki önnön készületekkel. — Hasonló szabad seregeknek felállítására adott hatalmat a Király, Lüzwow, Scharnovitz, 's Petersdorf nevű Májoroknak.

Az Oderei Frankofurtumi közelébb tartandó vásárról azt reménlik az onnan indult tudósítások, hogy igen népes fog lenni, minthogy Pruszsus és Orosz Lengyel országból nagy számmal útbán vannak a kereskedők arra felé, minekutánna az utak felszahadúttak, és minthogy ennyi idő után minden áruportéka dolgában szükségét látnak.

A Márz. 6-dikán költ Breslaui újság szerint a Pruszsus Király 8 napig tartó gyászt vett fel az Oldenburgi Herzegnek a Sandor Császár sógorának halálára nézve.

A Berlii levelek szerint az Oroszok nyeresége Brombergben, 200,000 pud lisztből, 7000 koretz zabból, 100 koretz borsóbol, 2000 hordó sóbol, és 2000 pud olomból állott.

A Hertzeg Neufchatel Adjutánsát Kapitány *Deyragot* az úton felfogták a Gen. Woronzow előljáró tsapatjai.

A Hamburgi tamadásnak főbb okozói közül 6-tot egy Katona Itélő szék halálra ítélvén, ezek az Aitonai kapu előtt agyon lövettettek.

Leg újabbb újságok.

A Hamburgi tudósítások szerint, az ott lé-

vő Frantzia Kormányozónak Generális *Carra St. Cyrnek* ezen jelentésére nézre, hogy megtörténhetne, hogy *Hámburg* városát minden katonaság oda fogná hagyni, Mártziusnak első napjaiban, minden Polgári Előljárók, 's az Administrációhoz, mauthoz, vámokhoz tartozó tisztviselők oda hagyták a' várost, 's egy részint *Altonába* vették útjokat. Mártzius' 9-dikén annak hallására, hogy az Oroszok *Berliobe* bémarschiroztak, a' kikötőhelynél lévő nagy mauthoz tartozó tisztek is a' *Hamburgiaktól* felállított lovásságnak tartalékjával egyetemben, oda hagyták a' várost. Gondoltatott, hogy a' több katonaság is utánafog indulni az előbbenieknek. Mondják, hogy a' *Mecklenburg-Schwérini* vidékeken *Kozákok* mütatták meg magukat.

A' *Dresdából* Mártzius 17-dikén indult levelek szerint — Orosz Generális *Benkendorf* a' maga seregével, a' melly csak 2000 lovasokból állott, *Felső Luzátziában* lévő *Königsbrück* nevű városból Mártz. 15-dikén vissza vonta magát *Elsterwerdához*.

Bizonyos tudósítások szerint az Orosz fő armáda Mártz. 11-dikén még nem költözött volt által az *Odera* vizén annak bal partjára. — A' Frantzia Generális *Gerard* vezérlése alatt, 3000 gyalogok, 's két batteria gyalog és egy batteria lovas ágyúk, Mártz. 15-dikén *Dresdába* bėjöven, ugyan oda az *Eckmühli Hertzeg* (*M. Davoust*) is *Lipsiából* még az nap megérkezett, 's azólia az ő parantsolajára az úgy nevezett *Újvárosban* és az *Albis* hídjánál elkezdett oltalmazó készültek, kettőzött iparkodással folytattatnak. Oyan erő van *Dresdában* és annak környékein összegyülekezve, hogy a' város minden ellenséges béütések ellen, bátorságban lehet. A' *Miznai* hídat elégették a' *Bavarusok*.

A' Mártz. 13-dikén indult *Berlini* levelek szerint *Wittenburga* és *Magdeburg* körül már több helyeken által mentek volt némelly előre küldett *Kozák* csoportok. — *Dantzka* előtt egy *Anglus* hajós sereg olázkodott.